

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľa: **J. M.**, bytom O., zastúpeného JUDr. Jánom Vaškom, advokátom so sídlom v Prievidzi, Podjavorinskej č. 3, proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, **o úrazovú rentu**, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 4. augusta 2011, č. k. 12Sd/124/2011-36, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 4. augusta 2011, č. k. 12Sd/124/2011-36, **p o t v r d z u j e**.

Odporkyňa **j e p o v i n n á** zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania v sume **64,41 €** do rúk jeho právneho zástupcu, JUDr. Jána Vaška, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie odporkyne č. 2075-12/2011-BA z 29. marca 2011 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“) a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Súčasne odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi k rukám jeho právneho zástupcu náhradu trov konania v sume 304,12 €.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že preskúmaným rozhodnutím odporkyňa podľa §§ 88 a 89 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) priznala navrhovateľovi od 9. augusta 2007 úrazovú rentu

173,41 € mesačne, ktorú súčasne od 1. septembra 2007 zvýšila na 233,72 € mesačne a od 1. júla 2008 na 245,44 € mesačne, od 1. januára 2009 na 262,60 € mesačne a od 1. januára 2010 na 270,70 € mesačne a od 1. januára 2011 na 275,60 € mesačne. Navrhovateľ v konaní namietal nezákonnosť tohto rozhodnutia odporkyne z dôvodu, že za podmienok, za ktorých vzniká choroba z povolania pracoval v Nováckych chemických závodoch, a.s., ktoré mu aj vyplácali náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, a nie u spoločnosti LARF, s.r.o., Nováky. Odporkyňa preto mala prevziať výplatu uvedeného plnenia od zamestnávateľa podľa § 272 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a túto vyplácať od 1. januára 2004 v zmysle § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. v sume, v akej sa vyplácala k 31. decembru 2003, pričom nebola oprávnená výšku tejto náhrady prepočítavať. Odporkyňa žiadala, aby súd jej rozhodnutie potvrdil, poukazujúc na to, že podľa ňou vykonaného prepočtu navrhovateľovi k 31. decembru 2003 náhrada za stratu na zárobku nepatrila. Krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľovi bola 24. júna 1993 zistená choroba z povolania, pričom náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti navrhovateľovi vyplácala k 31. decembru 2003 spoločnosť Novácke chemické závody, a.s., Nováky, čo vyplýva aj z potvrdení tejto spoločnosti z 19. decembra 2003 a 14. januára 2003. Keďže zo žiadneho ustanovenia zákona č. 461/2003 Z. z. odporkyňa nevyplýva oprávnenie prepočítavať výšku náhrady za stratu na zárobku vyplácanej k 31. decembru 2003, a vyplácať túto náhradu od 1. januára 2004 v nižšej sume ako bola vyplácaná pred týmto dňom, krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa nezistila riadne a úplne skutočný stav a jej rozhodnutie je nezákonné a nepreskúmateľné.

Rozsudok krajského súdu napadla odporkyňa včas podaným odvolaním. Namietla, že navrhovateľ žiadosťou z 20. septembra 2004 požiadal o priznanie úrazovej renty podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z. z., čím bol daný aj predmet rozhodovania odporkyne, pričom odporkyňa v konaní o tejto žiadosti na účely zistenia skutkového stavu vykonala dokazovanie aj ohľadom splnenia podmienok podľa § 272 zákona.

Ďalej uviedla, že v intenciách zrušujúceho rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 7So/134/2008 z 29. januára 2009 doplnila dokazovanie ohľadom šetrenia progresie choroby z povolania. Podľa posudkov posudkových lekárov miera poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľa od 1. januára 2004 bola 55% a od 9. augusta 2007 bola 75%, teda po 1. januári 2004 došlo k zhoršeniu v porovnaní s rokom 1993. Krajský súd uvedené skutočnosti

neskúmal a neskúmal ani dôvody, prečo odporkyňa rozhodla o nároku na úrazovú rentu podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z. z. Pokiaľ krajský súd v rozsudku uviedol, že navrhovateľovi bola k 31. decembru 2003 vyplácaná náhrada za stratu na zárobku, odporkyňa namietla, že zo žiadneho dokladu, predloženého právnym zástupcom navrhovateľa nevyplýva, aká výška náhrady bola navrhovateľovi k 31. decembru 2003 vyplácaná a k výške tejto náhrady, vyplácanej k 31. decembru 2003 sa doteraz nevyjadril ani zamestnávateľ navrhovateľa, NCHZ, a.s., Nováky. Odporkyňa preto výplatu tvrdenej náhrady nemohla podľa § 272 zákona prevziať.

Z uvedených dôvodov odporkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne uviedol, že výška nároku na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti je absolútne nesporná, lebo súdu predložil potvrdenie Nováckych chemických závodov, a.s., Nováky zo 14. januára 2004, ktorým je potvrdená strata na zárobku za obdobie júl až december 2003. Ide preto o jasný prípad podľa § 272 ods. 1, 3 zákona č. 461/2003 Z. z. Odvolanie odporkyne preto považoval za účelové a navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny a navrhovateľovi priznal náhradu trov odvolacieho konania za 1 úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu odporkyne) vo výške 57,00 € + paušálnu náhradu 7,41 €, spolu 64,41 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu odvolania bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne nemožno vyhovieť.

Podľa 88 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 (ďalej len "pokles pracovnej schopnosti") a nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 89 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. ak u poškodeného došlo k zmene poklesu pracovnej schopnosti z dôvodu toho istého pracovného úrazu alebo tej istej choroby z povolania, doterajšia suma úrazovej renty sa upraví v pomere novej percentuálnej miery poklesu pracovnej schopnosti k doterajšej percentuálnej miere poklesu pracovnej schopnosti odo dňa zmeny poklesu pracovnej schopnosti.

Podľa § 272 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. Sociálna poisťovňa od 1. januára 2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993 a od zamestnávateľa, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu, nároky vzniknuté pred 1. aprílom 2002 vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania.

Nároky na výplatu plnení uvedených v odseku 1 sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Ak nárok na výplatu týchto plnení trvá aj po 31. decembri 2003, poskytujú sa v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003 (§ 272 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Podľa § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003, a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

Hlavná odvolacia námietka odporkyne smerovala k tomu, že premetom jej rozhodnutia bolo rozhodnutie o nároku na úrazovú rentu podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z. z., o priznanie ktorej požiadal navrhovateľ žiadosťou z 20. septembra 2004.

Navrhovateľ skutočne požiadal 20. septembra 2004 o priznanie úrazovej renty podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z. z. Z jeho následných podaní, napríklad z listov jeho právneho zástupcu z 29. júna 2004, resp. z 29. septembra 2004 a 6. decembra 2004, doručených odporkyňi dňa 7. júla 2004, resp. 8. októbra 2004 a 7. decembra 2004, je však nepochybne zrejmé, že navrhovateľ sa domáha toho, aby odporkyňa predovšetkým prevzala výplatu

náhrady za stratu na zárobku od zamestnávateľa a aby pokračovala od 1. januára 2004 vo výplate tejto náhrady vo výške, aká mu patrila k 31. decembru 2003. Postupu podľa § 272 ods. 1, 3 zákona č. 461/2003 Z. z. sa navrhovateľ domáhal aj v návrhoch na preskúmanie predchádzajúcich rozhodnutí odporkyne vo veci.

Nárok na úrazovú dávku vzniká odo dňa splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom (§ 109 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.). Pokiaľ však nárok na dávku vôbec nevznikne alebo vznikne od neskoršieho dátumu, ako je uplatnený v žiadosti o dávku, potom je potrebné rozhodnúť aj o nároku od tohto skoršieho dátumu, čo v danom prípade odporkyňa opomenula.

Navrhovateľ nenamietal záver o miere poklesu jeho pracovnej schopnosti od 1. januára 2004 na 55% a od 9. augusta 2007 na 75%. Namietal a stále namieta výšku úrazovej renty a skutočnosť, že podľa § 272 ods. 1 a 3 zákona č. 461/2003 Z. z. má naďalej nárok na výplatu náhrady za stratu na zárobku, ktorá sa považuje za úrazovú rentu. V tomto kontexte je teda potrebné žiadosť o úrazovú rentu považovať aj za žiadosť o jej výplatu podľa § 272 ods. 1 a 3 zákona.

Z ustanovenia § 89 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. pritom vyplýva, že výška náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, ktorá sa považuje za úrazovú rentu podľa zákona č. 461/2003 Z. z. má podstatný význam pre rozhodnutie o výške úrazovej renty ak u poškodeného došlo k zmene poklesu pracovnej schopnosti z dôvodu tej istej choroby z povolania.

Dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne. Ako dôkaz možno použiť tlačené produkty alebo fotografické produkty výpočtovej techniky, mikrografickej techniky a inej podobnej techniky namiesto originálu listiny, podľa ktorého boli vyhotovené (§ 196 ods. 1 a 5 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Pokiaľ odporkyňa namietla, že zo žiadneho dokladu, predloženého právny zástupcom navrhovateľa nevyplýva, aká výška náhrady bola navrhovateľovi k 31. decembru 2003 vyplácaná a k výške tejto náhrady, vyplácanej k 31. decembru 2003 sa doteraz nevyjadril ani zamestnávateľ navrhovateľa, NCHZ, a.s., Nováky, toto jej tvrdenie nie je pravdivé. V administratívnom spise odporkyne sa totiž nachádza fotokópia potvrdenia spoločnosti Novácke chemické závody, a.s., Nováky zo 14. januára 2004 (overená príslušným pracovníkom odporkyne dňa 22. júna 2010 podľa originálu), z ktorej vyplýva, v akej výške táto spoločnosť navrhovateľovi vyplácala náhradu za stratu na zárobku za mesiace júl až december 2003 tak v hrubej mzde ako aj v čistej mzde po odpočítaní príslušnej dane, keď napríklad výška tejto náhrady za december 2003 činila 5003 Sk brutto a po odpočítaní dane vo výške 950 Sk činila 4053 Sk netto.

Odporkyňa je teda povinná prevziať výplatu náhrady za stratu na zárobku od Nováckych chemických závodov, a.s. v súlade s § 272 ods. 1 a 3 v spojení s § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a túto náhradu, považovanú za úrazovú rentu, vyplácať od 1. januára 2004 v sume, v akej patrila k 31. decembru 2003. Nie je pritom oprávnená sama prepočítavať výšku tejto náhrady k 31. decembru 2003. Až na tom základe bude môcť definitívne rozhodnúť aj o nároku podľa §§ 88 a 89 zákona č. 461/2003 Z. z. z dôvodu zvýšenia miery poklesu schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne o priznaní úrazovej renty vychádza z nesprávneho právneho záveru a nedostatočne zisteného skutočného stavu a považoval ho z toho dôvodu za nezákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 250ja ods. 3 vety druhej v spojení s § 219 O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p. Navrhovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia podľa vyúčtovania právneho zástupcu za 1 úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu odporkyne) vo výške 57,00 € + paušálnu náhradu 7,41 €, spolu 64,41 €, ktorú je odporkyňa v súlade s § 149 ods.1 a § 160 ods. 1 O.s.p. povinná zaplatiť navrhovateľovi do rúk jeho právneho zástupcu do troch dní.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. mája 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Dagmar Bartalská